

Piteå Kommun
Barn och Utbildning

Uppföljning förändrad resursfördelning förskolan

Anette Christoffersson
Utvecklingsledare

2010-10-28, ac

Handwritten signature

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	3
Metod	3
Resultat.....	4
Sammanfattning av synpunkter	6

R. GARR

Sammanfattning

I sex av de protokoll som inkommit från förskoleråden önskar både föräldrar och personal att förskolorna, i samråd med föräldrarna, ska vara de som beslutar om tiderna för deltidsbarnen.

Fem förskoleråd förordar fem timmar per dag/3 dagar i veckan för deltidsbarnen.

Ett förskoloråd förordar tre timmar per dag, för- och eftermiddagsplatser.

Vid två förskoleråd har personal och föräldrar inte kunnat enas, föräldrarna önskar 5 timmar per dag/3 dagar per vecka och personalen förordar 3 timmar per dag, för- och eftermiddagsplatser.

För de små barnen (1-3 år) framkommer synpunkter från framförallt personalen om att 3 timmar per dag är ett bättre alternativ både med avseende på kontinuitet och pedagogisk verksamhet. De flesta verkar nöjda med den pedagogiska verksamheten och barnens trivsel är god även om föräldrar till de barn som är deltid på förskolan uttrycker oro över att deras barn ska gå miste om olika verksamheter vid förskolorna. För de föräldrar som är arbetsökande upplevs tre timmar som för kort tid, t.ex. så öppnar Arbetsförmedlingen kl 10.00 vilket ställer till problem för de föräldrar som har sina barn på en förmiddagsplats mellan kl 08.00-11.00. Några nämner också avsaknaden av den pedagogiska lunchen som negativ.

Den besparing som genomförts medför en ökning med 0,2 inskrivna barn per årsarbetare i en jämförelse mellan första kvartalet 2009 och första kvartalet 2010.

Bakgrund

1 jan 2010 ändrades resursfördelningen för arbetslösa barn från hel till halv resurs. Bakom beslutet låg ett besparingskrav. I samband med det beslutet så togs också beslut om att alla 15 timmarsplatserna skulle vara antingen 3 timmar förmiddag eller 3 timmar eftermiddag. Bakom beslutet låg ett besparingskrav. En konsekvensanalys genomfördes men bedömdes vara bristfällig. Barn- och utbildningsnämnden beslutade därför om en uppföljning.

2010-09-02 var 57 barn inskrivna i allmän förskola, 105 barn inskrivna på arbetslöshetsplatser och 98 barn inskrivna pga. föräldraledighet.

Metod

Uppföljningen har genomförts med hjälp av förskoleråden. Frågeställningar med fokus på genomförda förändringar har skickats ut och skriftliga protokoll från förskoleråden har sedan skickats in till förvaltningen. Resultatet har sammanställts i denna rapport

Frågeställningar

Har beslutet om att införa för- och eftermiddagsplatser inom förskolan för de så kallade "tretimmarsbarnen" inneburit förändringar för barn, föräldrar och personal?

Om svaret är "Ja" på frågan ovan så skriv några rader kring de frågeområden, som är mest relevanta.

Hur har situationen förändrats när det gäller:

Å. GARR

- Möten mellan t.ex. barn-barn, föräldrar - pedagoger, pedagoger - barn?
- Planering av verksamheten?
- Personalens arbetsbelastning?
- Barngruppens sammansättning?
- Vikariesituationen?
- Barnens – de som placerats på 15-timmarsplats – tillgodogörande av den pedagogiska verksamheten?
- Heltidsbarnens tillgodogörande av den pedagogiska verksamheten?
- Barnens trivsel på förskolan?

Protokoll från möten genomförda med förskoleråden har inkommit från rektorsområdena Munksund, Bergsviken, Backen, Norrmalm, Kullen, Långskatan, Rosvik, Hemmingsmark, Klubbgården, Infjärden, Norrfjärden, Sjulsmark och Strömnäs. Från Björklunda rektorsområde har en sammanfattning av föräldrarnas synpunkter inkommit.

Resultat

Deltidsbarn = barn som innehar plats 3 timmar per dag

Möten

För att de små barnen ska vara vakna under sin tid på förskolan så har flera av förskolorna valt att lägga tiden för deltidbarnen under förmiddagen mellan kl 8.00 - 11.00. Vid de förskolor där man har många deltidbarn innebär detta att många barn lämnas samtidigt på morgonen och hämtas samtidigt strax innan lunch vilket upplevs som stressigt av både föräldrar och personal. En del föräldrar upplever även försämrade kontakter med personalen på grund av stress vid lämning och hämtning.

Fler inskrivna barn på förskolan innebär fler möten för barn-barn, pedagoger - barn, föräldrar - pedagoger.

Framförallt för de små barnen (1-3 år) är det är positivt att vara varje dag på förskolan utifrån kontinuitet, stimulans och kamratrelationer.

För de lite större barnen kan det ibland vara svårt att hinna komma igång med leken och föräldrarna upplever att barnen "inte lekt klart" när de ska hem från förskolan.

Planering

Synpunkterna från flera av förskoleråden är att det är svårare för personalen att få ut sin planeringstid när deltidbarnen är på förskolan varje dag. Några anser också att det är svårare att planera utflykter och heldagsaktiviteter.

Personal på småbarnsavdelningarna upplever att det är positivt att man kan planera verksamheten så att fler resurser läggs på förmiddagen och synpunkten finns också att det är lättare att få ut planeringstid och lunch.

Personalens arbetsbelastning

Personalen upplever hög arbetsbelastning på morgonen när många barn kommer samtidigt. Vid luncherna är arbetsbelastningen lägre och framförallt personal på småbarnsavdelningarna anser att det är en lugnare lunchsituation. Det finns även synpunkter på att det är lättare att fördela resurserna eftersom man har samma tider för alla barn.

A. GARR

När deltidsbarnen går upp till heltid ökar arbetsbelastningen eftersom inga resurser tillförs.

Barngruppens sammansättning

Barngrupperna har blivit större¹ och synpunkter finns också på att barngruppen blivit mer "splittrad". Synpunkter finns också på att det är positivt med kontinuitet vilket gör det lättare att planera verksamheten.

Vikariesituationen

Synpunkter finns på att behovet av vikarier har ökat eftersom det nu inte är några dagar när det är färre barn (förut ofta måndag och fredag när deltidsbarnen inte var på förskolan) men även på att möjligheten att "gå kort" vid enstaka tillfällen har ökat då man vet exakt vilka tider man behöver göra det. Några förskoleråd anser att det inte är någon skillnad på vikariebehovet nu jämfört med tidigare.

Barnens - de som placerats på 15-timmarsplats - tillgodogörande av den pedagogiska verksamheten?

Synpunkter finns på att tiden är för knapp och att det därför är svårt för deltidsbarnen att tillgodogöra sig den pedagogiska verksamheten. Fördelar upplevs med att barnen är varje dag på förskolan och framförallt de små barnen får mer pedagogisk verksamhet då de inte sover bort tiden på förskolan.

Heltidsbarnens tillgodogörande av den pedagogiska verksamheten?

Fungerar bra. Kan vara störande med många avbrott i verksamheten. Mer möten för heltidsbarnen.

Barnens trivsel på förskolan

Barnen trivs bra på förskolan. Synpunkter framkommer på att deltidsbarnen tycker att tiden på förskolan är för kort.

Övrigt

Flertalet förskoleråd efterfrågar valmöjlighet och önskar att personal och föräldrar i samråd kan planera tiden för barnet på förskolan. Framkommer också synpunkter på att resursfördelningen bör förändras så att barn till arbetslösa genererar en hel resurs.

Andra problem som påtalas är problematik med att hinna med besök på arbetsförmedlingen (som öppnar 10.00) och att aktivt söka arbete för de föräldrar som är arbetslösa, stress på morgonen med flera barn som ska skjutas iväg olika tider och att deltidsbarnen inte har möjlighet att äta den pedagogiska lunchen.

	Tertial I 2010	Tertial I 2009
Förskola, antal heltidsplatser/årsarbetare	5,0	4,8
Förskola, närvaro barn per årsarbetare	3,7	3,3
Förskola, närvarotimmar per barn och dag	7,1	7,1

En GR

Sammanfattning av synpunkter

Möten

1. Ingen skillnad i möten.
2. Barn-barn: Oro över att det blir för kort tid för barnen att träffas (föräldrasynpunkt). Bra med kontinuitet, främst för de mindre barnen (föräldrar/personal) Förälder - Pedagog: Stressigt vid hämtning och lämning. Pedagog - barn: positivt med kontinuitet. Dock träffar man 15-timmarsbarnen mer sporadiskt eftersom att de inte alltid är på förskolan alla dagar.
3. Fler möten för alla och högre barntäthet. Mindre tid för föräldrakontakter.
4. Om många 15-timmarsbarn blir det mindre tid för varje barn. Även kontakten med föräldrarna påverkas eftersom det blir mer föräldrar att ha kontakt med.
5. Barn-barn: Många avsked. Lekar som påbörjas hinns inte lekas klart för de barn som är 3 timmar per dag. En fördel kan vara att barnen träffas varje dag. Föräldrar - pedagoger: Ingen större skillnad för de äldre barnen men de yngre barnen är vakna sin tid på förskolan.
6. Barn-barn: För- och eftermiddagsbarn träffar aldrig varandra, barnen får inte äta lunch tillsammans, får inte delta i samling före lunch tillsammans med de andra barnen. Svårt för yngre barn att förstå varför de inte får vara kvar. Föräldrar - pedagog: Svårt att få tid tillsammans pga. att många kommer strax före frukost och det är lunchtid när de ska gå hem. Pedagoger - barn: Fler möten, intensiv tid, mindre tid med varje barn. För eftermiddagsbarnen. Personaltätheten minskar pga. att personalen ska ta ut luncher.
7. Barn-barn: Barnen hinner inte träffa sina kompisar, de hinner inte komma igång med leken. Under eftermiddagstiden 13-16 är det flera av heltidsbarn som blir hämtade hem. För barnen som har sin tid 13-16 blir det många avbrott i leken då barn försvinner eftersom. Barnen hinner knappt skaffa sig lekkamrater. Föräldrar - pedagog: Pga. frukostförberedelser och att många barn kommer samtidigt upplever många föräldrar att personalen inte hinner ta emot barnen på ett bra sätt. Samma problem em.
8. Bra varje dag utifrån kontinuitet, stimulans och kamratrelationer. Bra att komma samtidigt med de andra jämfört med att komma till kl 9 då leken redan är igång. Försämrade kontakter med personalen pga. stress vid hämtning och lämning. Högt tempo på morgonen med många möten med föräldrar - barn - personal på kort tid.
9. Föräldrarna upplever att barnen blir mer stressade och missnöjda med att vara 3 tim/dag.
10. Många barn som kommer vid samma tid på morgonen och det upplevs av både personal och föräldrar som stressigt. Hämtning i samband med lunchen upplevs också stressig när det berör många barn. Fler möten varje dag för både personal och barn, fler föräldrakontakter.
11. Inga förändringar. Vissa barn träffas aldrig och blir mer främmande för varandra. Tiden att prata med personalen blir mindre när barnen ska hämtas kl 11. Stressigare för personalen vid frukost och hämtningen vid lunch.

Planering

1. Planerade aktiviteter för äldre barn när de yngre sover på eftermiddagen.
2. Positivt att man kan planera verksamheten så att det läggs fler resurser på förmiddagen. Lättare för 15-timmarsbarnen att komma in i verksamheten på morgonen. Negativt att det inte finns valfrihet och möjlighet att samråda. Ibland kan tre timmar upplevas för kort eftersom barnen, främst de lite äldre, inte hinner avsluta leken.
3. Planering av verksamheten fungerar bra (synpunkt från småbarnsavdelning)
4. Fast lämningsstid kan skapa problem då det finns fler barn i familjen med olika lämningsstider.

Handwritten signature

5. På två av tre förskolor anses det svårare att få ut planeringstid och att spara på vikarier. På den tredje förskolan ansåg man inte att det varit något problem. På en förskola anser man att heldagsutflykter till skogen med lunch är svårare att genomföra samt att det är svårare att ha samlingar i små grupper.
6. Planeringen har inte påverkats
7. Småbarns avd – lättare att få ut planering och luncher
8. 3 dagar är bättre för att få in planering under veckan
9. Svårare att få ut planeringstiden. Svårare att planera verksamheten. Svårare att göra saker spontant Svårare med utflykter, studiebesök.
10. Svårt för personalen att få ut sin enskilda planering.
11. Svårare att planera utflykter, svårare med spontana aktiviteter. Svårt att få ut planeringstid.
12. Verksamheten styrs ifrån att personalen kan planera lugnare dagar
13. Inga förändringar. Lättare att planera när barnen var 5 timmar 3 dagar per vecka.

Personalens arbetsbelastning

1. Ingen förändring, lugnare vid lunch. Stress när barn som ska hem inte blir hämtade i tid
2. Lättare att fördela resurserna eftersom man har samma tider på alla. Problem uppstår när 15-timmarsbarn blir heltidsbarn och inga resurser tillförs. Underlättats när det är färre som äter lunch, som ska sova, kläs, vagnar, sövas
3. Hög arbetsbelastning på morgonen. Bättre arbetsbelastning (synpunkt från småbarnsavdelning, gäller inte med en äldre barngrupp)
4. Stressigt vid fruktosten
5. Personalens arbetsbelastning har ökat när det är fler barn pga. att arbetslösas barn räkas som halvtidsbarn. Däremot är det färre barn att lägga på småbarnsavdelning när de går hem till lunch.
6. Fler IUP och observationer att göra – om man har många 15-timmars. Mer kontakter och fler barn kräver mer.
7. Småbarnsavdelning – mindre tryck under lunch och vila. Lättare att få ut planering och luncher.
8. Fler barn på samma avdelning. Om man får jobb som arbetssökande ökas antalet barn men resursen är densamma. Vid frukost är det mest barn och då har inte all personal kommit.
9. På småbarnsavdelning upplevs det som ett plus att det är färre barn som äter lunch och ska sövas. Fler möten - samtal ex IUP, dokumentation. Intensivare på eftermiddagen när personal börjar gå hem. När man hade 5 timmar 3 dagar var måndag och fredag lugnare dagar då man kunde lägga planering, husmöten mm.
10. Personalens arbetsbelastning har ökat vid frukost och mellanmål. Det är minst personal på avd vid frukost och mellanmål. Begränsad tid för personalen att utföra den pedagogiska verksamheten.
11. Hög tempo direkt på morgonen vid frukost. Lunchsituationen har varit lugnare.
12. Svårt för personalen att få ut planeringstid och reflektionstid som tidigare var måndag och fredag. Hög tryck alla dagar.
13. Stressigt på morgonen. Eftermiddagarna lugnare. Arbetsbelastningen vid lunch har minskat
14. Inga förändringar, stressigare vid frukost och att hinna prata med föräldrarna vid hämtning

Barngruppens sammansättning

1. Ingenting
2. Positivt med kontinuitet, lättare att planera verksamheten. Negativt med ingen eller väldigt liten flexibilitet vad gäller tiderna som erbjuds (föräldrar) Positivt att det inte är en grupp med 15-timmarsbarn förmiddag och en grupp på eftermiddagen eftersom det skulle drabba heltidsbarnen som är tröttare på eftermiddagen. (förälder till heltidsbarn) Bra om man planerar grupperna så att 15-

timmarsbarnen inte koncentreras till en avdelning utan det blir en jämn fördelning. Om 15-timmarsbarnen blir heltidsbarn blir inte smällen av resursbrist lika stor.

3. Stor förändring för barnen när man går från 15-timmars till heltidsplats.
4. Barngruppens sammansättning blir lite mer splittrad.
5. Det är fler barn i grupperna. Om man har 15-timmarsbarn på för- och eftermiddag kan heltidsbarnen få en dag som är full fart hela tiden och ingen stund för lugnare aktiviteter.
6. Fler barn totalt i gruppen
7. Barngruppen har blivit större. De får inte träffa alla sina kompisar som de är vana vid. Ojämn belastning under dagen. Barn och föräldrar kommer och går under hela dagen. På småbarnsavdelning är enda alternativet att lägga barnens tid på förmiddagen eftersom de sover på eftermiddagen. Våldigt kännbart förra terminen när vi tidvis hade 5-6 extra 3-timmarsbarn som kom till frukost istället för kl 9.00.
8. Lugnare för alla barn med 5 timmar per dag. Många föräldrar väljer att ha sina barn hemma pga. hämtningar och lämningar. Alla barn alla dagar vilket ger ett hårt tryck.
9. Oftast fler barn på förmiddagen och en hårdare belastning till frukost

Vikariesituationen

1. Ingen förändring
2. Möjligheten att "gå kort" vid enstaka tillfällen är lättare eftersom man vet exakt mellan vilka tider man behöver göra det.
3. Om många 3-hbarn blir heltidsbarn kan barngrupperna bli ohanterbara utan extra personalresurser
4. Svårare att spara på vikarier eftersom det är mycket barn hela dagarna och ingen dag då det är färre barn.
5. Ingen skillnad
6. Tidigare kunde man lättare klara av att hjälpa varandra när någon personal var borta måndag-fredag.
7. Eftersom 15-timmarsbarnen varit närvarande varje dag i veckan har vi inte kunnat gå kort utan vi måste ta in vikarier alla dagar.
8. Pga. hårt tryck vikarie alla dagar.
9. Fler vikarier på fredagar än tidigare då inga 15-timmarsbarn gick då.
10. Ingen förändring

Barnens - de som placerats på 15-timmarsplats - tillgodogörande av den pedagogiska verksamheten?

1. Barn som har eftermiddagstid riskerar att missa planerade saker samt att det oftast är färre barn på eftermiddagen fram till kl 16.00 (förälder) Finns det många tre timmars barn måste aktiviteterna göras en gång på förmiddagen och en gång på eftermiddagen.
2. Föräldrar befarar att 3h-barnen inte får del av alla moment då barnen är på förskolan samma tid varje dag. Föräldrar tycker även att 3hbarnen missar en del speciella projekt som pågår en längre tid.
3. Fungerar bra, dock anser en förskola att det är svårare pga. raster att ha temaarbete i små grupper på eftermiddag efter lunch.
4. Man har valt för- eller eftermiddagen utifrån verksamheten och föräldrars behov. Man är nöjd med den pedagogiska verksamheten. En del barn tycker att det är tråkigt att lämna förskolan efter bara tre timmar.
5. 15-timmarsbarnen har tillgång till pedagogisk verksamhet eftersom aktiviteterna sker på förmiddagen. De små barnen är vakna under sin förskoletid och får därigenom mer pedagogisk verksamhet eftersom de inte sover bort tid.

R. Ell RR

6. Kort tid, de hinner bara komma in i verksamheten så ska de hem. Eftermiddagen är mer splittrad pga. luncher, mellanmål, sovtider, hemgång av barn och personal.
7. Tiden för den pedagogiska verksamheten blir för knapp. Tretimmarsregeln gör så att föräldrar väljer bort att komma med barnen för att det tar mycket tid. Detta medför i sin tur sämre relation med övriga barn och pedagoger samt ett minskat deltagande i den pedagogiska verksamheten. Synd att de missar den pedagogiska lunchen
8. Barns kommentarer "snart måste jag fara hem" gör att barnen görs mer stressade.
9. Positivt med 3 timmar varje dag både vad gäller kontinuitet och den pedagogiska verksamheten. Missar samlingar och utflykter vissa dagar, utevistelse andra dagar.

Heltidsbarnens tillgodogörande av den pedagogiska verksamheten?

1. Många kontakter, träffar olika kompisar under dagen om förskolan har många tre timmars barn.
2. Verkar fungera bra men de har givetvis en högre tillgång av den eftersom de är mer på plats.
3. Den befärade situationen att en ny 3h-grupp kommer med full fart på eftermiddagen har ännu inte uppstått. Inga åsikter kan lämnas om detta. När 3h-barnen går hem kan heltidsbarnen uppleva att det är trist att lekkamraten som de lekt så fint med plötsligt ska hem.
4. Den pedagogiska verksamheten fungerar bra. En förskola anser att det blir många möten för heltidsbarnen vilket påverkar kontinuiteten.
5. Skönt för heltidsbarnen att få ha 2 lugna dagar när 15-timmarsbarnen är hemma.
6. Många hämtningar och lämningar kan störa verksamheten. Heltidsbarnen vill många gånger bli hämtade samtidigt som sina kompisar och dagen blir väldigt lång för dem.
7. Fler avbrott i verksamheten, fler möten för barnen.
8. Heltidsbarnen blir också lidande av detta. Barn och föräldrar kommer och går hela tiden. Heldagarsutflykter omöjligt att genomföra pga. 3-timmarsregeln. Större barn lärde sig snabbt vilka man ska leka med som man kan leka med hela dagen om man vill. 3-timmarsbarnen försvinner bara efter en kort stund.
9. Beroende på hur många tretimmarsbarn man har blir tiden mindre för heltidsbarnen. Vid byte av barn efter lunch får aldrig halvtidsbarnen den lugna stund som annars kan infinna sig vid t.ex. småbarnens sovtider.

Barnens trivsel på förskolan

1. Tretimmarsbarnen tycker att tiden är för kort.
2. Främst framkommer synpunkter på att barnet kan känna sig lite utanför ifall gruppen redan hunnit gå till matsalen när man själv anländer.
3. Vissa av deltidbarnen är inte färdiga efter 3 timmar utan kommer in bättre under en 5 timmars dag.
4. Föräldrarna säger att barnen trivs väldigt bra på förskolan.
5. Barnen trivs på förskolan
6. Barnen tycker att tre timmar är för lite, de tycker att man kommer för snabbt och hämtar dem.
7. Vi upplever att alla barn trivs bra på förskolorna men att de vill stanna och äta lunch. Dessutom upplever en förskola att några 3-4åringar har haft svårare att komma in i gruppen.
8. Svårt för nya barn att komma in i barngruppen. Barnen vill inte gå hem efter tre timmar.
9. Barnen tycker att det är roligt att gå till förskolan men något barn har uttryckt att det är konstigt att inte få vara på jobbet så mycket man vill och föräldrarna tycker att barnen går miste om kamratrelationer och möjlighet till utveckling när man bara får vara tre timmar per dag. Man måste också komma ihåg att platsen är till för barnens skull.
10. Ingen förändring